

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYÉÉ ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajozárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hat hóra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szóig 1 frt 30 kr., a 100-on fölül minden szó 1 kr-ával számítatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. — Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FÖLHÍVÁS

a

BARS

1884-ik évi, IV-ik évfolyamára.

Jelen számunkkal megkezdjük lapunk IV-ik évi pályafutását, s ezennel ismételve fölhívjuk a figyelmet az új évfolyambeli előfizetésre.

Eddig követett irányunk és működésünk legyen biztosíték a jövőben is. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség jóakarátába.

Előfizetési feltételek:

Egész-évre 5 frt. — —
Félévre 2 frt. 50 kr.

Vasutügyünk.

M o t t ó: „Most, vagy soha!”

Vasutügyünkkel a Rubikon előtt állunk. — Elértünk a válponthoz, melynél most már választásunk szerént, vagy — a gondviselésre bizván létérdekünk megóvását — nyugodtan várhatjuk, míg a Garam tulsó partján, elleneink kívánsága szerént kiépítik a vasutat; vagy — miután a föl-fölmerülő rémhírek daczára eléggé sokáig békében lestük: hogy mivel lep meg a végzet, — most, midőn már a körmünkre égett, rálépünk a tevékenység terére és végre a 12-ik órában, végső erőfeszítéssel kísérletet teszünk, hogy a dolgok állásának Lévára nézve — ha még lehet — kedvezőbb fordulatot adjunk.

Nagyítás nélkül állitható, hogy a vasutügy, Léva érdekeit illetve — a lehető legrosszabbul áll. — Legujabban nyert értesítések szerént a befolyásos tényezők többsége, melynek sikerült az osztrák-magyar állami vasut-társulat vezér-szakigazgatóját is nézeteinek végképen megnyerni, most is mereven ragaszkodik eredeti eszméjéhez, melyszerént a czélba vett Garam-völgyi vasutvonal Kálna felé vezetettnek. Mi közben — hogy a jámbor lévaiak, hivatlan beleszólásuk által valamiképen ne zavarják a dolgok eszdes menetét, — megnyugtatókúrára kilátásba van helyezve egy szárnyvonal, mely Kálnától építettnek Lévára.

Minthogy az említett szárnyvonal eszméje rég ismert tengeri kigyó, mely a szóban forgó vonal tervezése kezdetétől fogva föntartja magát, sőt a befolyásos körökben, partikuláris érdekek nyomán terjedtebb népszerűsége is szert tett: indítva érzem magamat annak fejtegetésével ujjolag foglalkozni. Teszem pedig ezt azon oknál fogva, mert e tárgyra vonatkozólag már ezelőtt nyilvánított nézeteim, — melyeknek alapos megezőfólasa a főállók körülmények kellő méltánylása mellett lehetetlen — ugylátszik — beható bírálatra nem tartattak érdemeseknek, miután több o'dalról most is váltig állittatik: hogy a vasuti áldások netovábbja a vasuti végpontoknak esik osztályrésztül s így Léva boldognak érezheti magát még akkor is, ha a Kálnán át vezetendő vonalnak fogja végpontját képezni.

Ezen állítással szemben mindenekelőtt föl kell említenem: hogy a vasuti végpontokat illetve, azon befolyás tekintetében, melyet azok az általuk érintett községek forgalmi és kereskedelmi viszonyaira gyakorolnak, a vonal-irány helyrajzi és táji körülmények szerént, egymástól eltérő, nem ritkán ellentétes tényállást, illetve eredményt észlelhetünk. Más eredményre fogunk ugyanis akadni ott, hol magának a vonal-törzsnek végpontja érinti a községet, és ismét másra — még pedig nagyobbára kedvezőtlenre — ott, hol a törzsvonal egyik ágának végpontjára jut egy város, vagyis szárnyvonal köti azt össze a fővonallal.

Tekintsünk vidékünk térképére. A vigasztalódásunkra tervezett Kálna-lévai vonalrész éles derékszög alatt hajolna el Kálnánál a vonal-törzs végpontjától és

oldalagos, a vonal irányához képest némileg visszafelé tartó irányt követne Léváig. — Eszerént Kálnán lenne a vonal törzsének, — s ettől 7 klm. távolságban oldalt s illetve lejjebb Léván szárnyának végpontja. Ekként Léva csakis szárnyvonal által lenne összekötve a törzsvonallal és pedig mindenkorra, miután a vasuti társulat szakfériai felől még viczinális vonalak létesítésénél sem tehetünk föl oly badarságot: miszerént e vonalnak Jalnág közel jövőben remélhető kiépítettése esetén, azt két derékszögű hajlással Léván át folytatnák fölfelé.

Mindkét föntebb említett végpont megközelítőleg egyenlő magasságban állván, az általuk érintett vidék területén ennek forgalma — elvontan föltehetőleg — e két végpont közt egyenlően oszolnék meg. Amde a lévai szállítmánynak 7 klm. utat kellene befutni és ennek viteldiját viselni, míg odáig érne, ahonnan a kálnai szállítmány indul; nem is említve a szárnyvonalok szokásos menet-lassúságát és egyéb árnyoldalait. — Léva eszerént minden tekintetben hátrányban állana Kálnához képest, olyannyira, hogy indokoltan ismételhetem már egy ízben hangoztatott abbéli meggyőződésemet: miszerént a Kálna-lévai szárnyvonal Lévat a pusztulástól megóvni képes nem lenne; legfőlebb végvonaglását nyujtaná hosszabbra, odáig t. i., míg néhány gabonakereskedő Kálnán telepednék meg és Kálna partfogói a vásártartási jogot kieszközölnék részére. Akkor azután Kálna és Léva közt bátran föl lehetne szedetni a sineket. Léva városa meg lenne fosztva a piactól, lakóinak több mint fele pedig a megélhetés lehetőségétől, melyet odáig a piacbiztosított számukra.

Ekként fizetné meg Léva a másodlagos végpont dicsőségét, melyre soha sem vágyódott. Egyedüli óhajunk lévén, hogy a vonal törzse lehetőleg egyenes irányban közvetlenül érintse városunkat; mi a végpont áldásait, melyeket a Garamon-tuli tényezők nekünk szántak, szíves örömet följajánljuk Kálnának, ha a vonal Veszéle táján átkelvé a Garamon, egyenes irányban haladna Lévára, innen pedig Kálnára, hol — miután az ottani állami hidon a közlekedés minden körülmények közt biztosítva van — egy vasuti hid építettése fölösleges lévén, az állomási tér közvetlenül a Garam bal partján foglalhatna helyt. A 3 és fél krt tevő viteldij-többletet, — mely ellenkező vonal irány esetén Léva piactát tönkre tenni képes lenne — a Garamon-tuli termelők meg sem éreznék.

Az imént javaslatba hozott vonal-irány mellett, — mely az ellentétes érdekek követelményeinek egyaránt megfelelni leginkább alkalmas, — még azon eshetőségbe is bele tudnánk nyugodni: ha e vonalnak folytatását Jalna felé Kálnától kiindulva eszközölné a társulat; ha csakugyan kedve telnék egy részt a vonalnak 10 kilométerrel meghosszabbításában, másrészt a K.-Koszmály—Maeskarév közti trachyt-dombláncz-okozta terepnehézségek költséges leküzdésében.

Egyébiránt sehogyssem tudok azon hittől megválni: hogy szelmalmok ellen harezolunk, midőn a Kálna-lévai vonalrész eszméjével tépelődünk, föltehető nem lévén: hogy a vasut-társulat csakis Léva iránt táplált könyörtelenségből, — melynek úgy reánk, mint öreája nézve meddő mivoltáról ő is megvan győződve, — a Garamon egy hidat és 7 klm. hosszúságú szárnyvonalat építsen, vagyis 225-ezer frttal szaporítsa építkezési költségeit, melyek után, — ő tudja legjobban — bevétele egy fillérrel sem gyarapodnék.

Helyesen értelmezve a programot, a Kálna-lévai szárnyvonal eszméje nem egyéb, mint Léva megnyugtatóására — hogy ne mondjam áltatására — szánt pusztá ígért, melynek beváltását azután — Kálnág eljutván a vonallal — évről-évre és végre mindenkorra könnyen el lehetne halasztani.

Ennyit e halva született szárnyvonalról. — Foglalkozzunk most már komolyabb várandóságokkal.

Ha három befolyásos nagybirtokos szava csakugyan nyom valamit a latban, azon esetre, a Csata-lévai-kálnai vonal a Nána-ípolysági vonallal egy időben, azaz ez évben fog épülni.

Ismerkedjünk meg a vonatkozatos körülményekkel és tájékozódjunk kitelhetőleg a helyzet követelményei iránt. A vállalkozó vasut-társulat a kilátásba helyezett vonal által igénybe veendő területnek ingyen leendő átengedését Hont- és Bars megyék irányában már eleve kikötötte magának; Bars megye részéről pedig még ezenfelül jövedelem-biztosításra is tart számot. — A vonalnak Esztergom megye területén vezető részén a kisajátítást — az ottani érdekeltség közönye következtében — a társulat saját költségein volt kénytelen keresztül vinni. E költségek eszerént a vonal kiállítási költségeihez tartozván, a v.-társulat által befektetett tőke azok által gyarapodni és ennél fogva a jövedelem-biztosítás összege is növekedni fog.

A méltányosság úgy hozná magával: hogy a Nána-csatai — Hont- és Bars megyékre nézve közös — vonalrész, illetve, a jövedelem-biztosítás terhet e két megye közösen viselje. — Azonban alig hiszem: hogy Hont megye — a v.-társulattal kötött szerződés szerént ilyenmü kötelezettségtől ment lévén — erre hajlandó lenne. A jövedelem-biztosítással ennél fogva a Nána-lévai vonal egész hosszában megyénk érdekeltségének kellend számolni.

Alapul véve a vállalkozó társulat szokásos költségvetését, puhatoljuk ki most már: hogy hozzávetőleg mily számokkal fogunk szemben állani. Szakértők részéről nyert adatok szerént vidékünk terep-viszonyai mellett a vasut kiállítása klmként 20-ezer frtba kerülne. Pályaföntartás és üzem évi költségei klmként 1000 frtot tennének. — Tudjuk azt is, hogy a v.-társulat befektetett tőkéje után 5% kamatra tart számot. Végre, aligha tévedünk, midőn a szóban forgó vonal mentén általában véve egy kat. holdnak árát 200 frtra számítjuk — és pedig annál inkább nem, miután Bars megye érintett vidékének nagy birtokosai felől föl kell tennünk: miszerént a sajátjukból igénybe veendő területet ingyen fogják átengedni. — E föltevésből kiindulva, az állomási terek ára megyénk területén nem is vétetett föl a számításba.

Főntebbi kulcs szerént tegyünk kísérletet az előirányzat összeállításában, és pedig — érthető okoknál fogva — akként: hogy 3 részre osztván a tervezett vonalat, minden vonalrésznek külön mutathassuk be számtételeit.

A Nána-csatai vonalrész hossza 18 kilométer, kiállítási költségei, klmként 20-ezer frtot számítva: 360,000 frt.
A 6-ól széles és 10-ezer öl hosszú pályatest és három. 10 kat.-hold téríméjű pályaudvar részére kisajátított 80 kat.-holdnak ára: 16,000 frt.
A v.-társulat által befektetendő tőke összege: 376,000 „
E tőkének 5%-os kamatja: 18,800 „
Pályaföntartás és üzem évi költségei: 18,000 „
A tőke-kamat és üzem-költség földözésére biztosítandó évi bevétel összege: 36,800 frt.

A Csata-veszélei vonalrész hossza 18 klm.
Kiállításának költségei: 360,000 frt.
E befektetett tőkének 5%-os kamatja: 18,000 „
Pályaföntartás és üzem évi költségei: 18,000 „
Biztosítandó évi bevétel összege: 36,000 „
Az érdekeltség által kisajátítandó 50 kat. holdnak ára egyszersmindenkorra: 10,000 frt.

A Veszele—lévai vonalrész hossza 14 ⁰⁰⁰ klm.	
Kiállításának költségei:	288,000 „
E befektetett tőkének 5%-os kamata:	14,400 „
Pályafőtartás és üzem évi költségei:	14,400 „
Biztosítandó évi bevétel összege:	28,800 „
Az érdekeltség által kisajátítandó 40 kat.-hold ára:	8,000 „
Esetleg az érdekeltség által építendő hidnak kiállítási költségei:	40,000 frt.

E helyt megjegyzendő: hogy — miután Kálna Veszelétől 1⁰⁰⁰ klméterrel távolabb esik, mint Léva Veszelétől — ha Veszelétől csakugyan Kálnára vezetnék a vasut, e vonal építkezési költségei 36,000 frttal rugnának magasabban, mint — a veszelei hid ártól eltekintve — a Veszele—lévai vonal építkezési költségei; vagyis a Veszele—lévai vonal, a 40,000 frtba számított garami hid kiállítási költségeivel együtt csupán 4000 frttal kerülne többre, mint a Veszele—kálnai vonal.

A Veszele—lévai vonal rövidebb mivolta és ennek folytán a kilátásban álló költség-megtakarítás egyúttal a rebesgetett Veszele—Kálna—lévai vonal ellenében amellet is szól: hogy ha Kálna csakugyan ériutetni szándékolatik, ez a Veszelétől Léva felé javaslatba hozott rövidebb, 36-ezer frttal olcsóbb vonalnak Lévatól tompaszögű hajlással haránt fölfelé Kálnáig vezetendő folytatása által sokkal czélszerűbben érhető el.

A főntebb bemutatott három vonalrész együttvéve, vagyis az egész Nána — Csata — Veszele —lévai vonal hossza 50⁰⁰⁰ klm.

Kiállítási költségek, a v.-társulat által Esztergom megye területén viselt kisajátítási költségeit is beleértve:

Tőke-kamat:	51,200 „
Üzem-költség:	50,400 „
Biztosítandó évi bevétel összege:	101,600 frt.

A v.-társulat részéről bevétel-biztosítás czimén emelendő imént jelzett összeget tevő igénynek, a méltán perhorreskált pénzbeli garanciától eltekintve, megfelelő forgalmi súly biztosítása által kellene eleget tennünk. — Lássuk tehát, mily mérvű forgalom szükségeltetik az előirányzott bevételi összeg fődözésére és mennyire kecsgethetjük magunkat a megkívántató forgalmi súly biztosításával.

Miután az osztr.-m. állam-vaspályán 1 m.-mázsa klmként $\frac{1}{4}$ krt fizet, az 50⁰⁰⁰ klm. hosszúságú Nána—Veszele—lévai v.-pályán fizetne 29 $\frac{1}{10}$ krt, vagyis — a törtszámot kihagyva — 1000 mázsa fizetne 290 frtot. Eszerint 351,000 m.-mázsa — mely 101,790 frt jövedelmet szolgáltatna, bőven elégséges lenne a 101,600 frt bevételi igény fődözésére.

Megbízható adatok alapján 400,000 m.-mázsa tehető azon forgalmi súly, mely e vidékről e vasuti vonal egész hosszára biztosítható lenne; mely szám — a vasut főállása tágabb forgalmi térkört hódítván magának, — azontul rohamos emelkedésnek indulna. — Egyébiránt e vonal jövedelmezősége iránt kételyek

soha nem is forogtak fönn. E tekintetben családástól tartani nincs ok.

Megyénk területén a vonaltest által igénybe vevendő, — 18,000 frt értéket képviselő 90 kat.-holdnak kisajátítása aligha fog lényeges akadályokba ütközni. — Egyedül a Garam áthidalásának költségei, — de csakis azon esetre, ha ezáltal a törzsvonal Veszele fájától egyenes irányban vezetetik Lévaig — képezhetnek a lévaiakat legközelebből érdeklő és csakis azok által megoldható kérdést. — Hála a Kálna—lévai alternatíva alkotóinak, tartanunk kell attól: miszerint a v.-társulat nem fog megelégedni azon 4000 frtot tevő építkezési költség-többlet fődözésével, mely a Veszele — lévai vonal költség-előirányzatánál a Veszele—kálnai vonalhoz viszonyítva, főntebb kimutatva lett. — Bár mily nehezen essék, — de ha egyedül ezen fordulna meg Léva sorsa, — készen kell állanunk arra: hogy a veszelei hid kiállításához nagyobb összeggel járjunk; sőt, ha kell, annak költségeit magunk viseljük, avagy tarifa-emelés által eszközöljünk tőke- és kamattörlesztést, e hidnak saját költségén leendő kiállítására vállalkozó v.-társulatnak, vagy ha erre nem lenne hajlandó, beleegyezésével más vállalkozó magán-társulatnak.

Számot vetve az előtüntetett helyzet követelményeivel, tisztában lehetünk aziránt: miszerint az adott körülmények közt sorsunk fordultát tovább is tétlenül lesni, vétkes közöny lenne. — Tennünk kell és pedig — miután a vasut-irány kérdése már a közel jövőben fog megoldást nyerni — haladéktalanul kell — eselekednünk; mi közben, hogy ügyünkön lendíteni sikerüljön, mindenekelőtt az illetékes helyeken érdekeink pártfogtatását kell szorgalmazunk.

Bölesen belátta ezt városunk képviselő-testülete, hű kifejezést kölesönözvén a városi közönség nézetének, midőn legközelebb tartott ülésében egy küldött séget bizott meg: lenne méltányos igényeink szószólója. Esedezzen [létérdékünk oltalmáért ott, honnan a döntő befolyás egyetlen egy szava megmentheti kockáztatott jövőnkét. — Értesse meg ott, hol ezéla vezethet: hogy vasutügyi érdeklünk az állam, a megye, a vidék, sőt a vállalkozó v.-társulat érdekével azonos. Hivatkozzék végre nagylelkűsége, ha kell, — könyörületre azok előtt, kiknek egy-, vagy másnemű előnye létérdékünkkel netán ellentétben állana.

A siker áldása kísérje útjain a küldöttséget, mely legfontosabb ügyünk szolgálatába szegődött. Járjon el kitelhető buzgósággal nehéz földatában s ne feledje: hogy Léva mindenkorra legnagyobb jötevőinek azokat fogja tekinteni, kik a vasutgyhöz kötött létérdékének megóvásához hozzá járultak; valamint legnagyobb ellen-ségeit azokban fogja fölismerni, kik a vasut előnyeitől megfosztani — esetünkben helyesebben mondva — a vasut által tönkre tenni törekednek. Z.

Különfélék.

— Fölhívás. Jelen számunkkal megkezdettük lapunk 1884-ik évi, IV-ik évfolya-

mát. Midőn erre tisztelettel figyelmeztetjük olvasóinkat, egyúttal kérjük, hogy lapunknak a f. 1884. ujévre leendő megrendelése — és az előfizetések megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek: nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek föl.

Mindazon vidéki t. előfizetőink, kik az előfizetések megújítását még eddig nem eszközölték, ezt a legczélszerűbben végezhetik a múlt-évi 51-ik sz. lapunkhoz mellékelt póstautalványokon.

— A vasutgy előbb-vitele szempontjából igen helyes téréllépett Léva-város közönsége. Ugyanis decz. 31-én a városi képviselők közülésében kimondatott, hogy a város érdekei megvédésének szempontjából a képviselő-testület küld ki kebeléből egy bizottságot, mely a város nevében sürgösen érintkezzék az illetékes körökkel s tegyen meg belátása szerént minden szükséges lépéseket aziránt: hogy egy, a város érdekeit legjobban kielégítő vasut végreválahára létrehozassék. — A bizottság tagjai: Leidenfrost László, dr. Brach Ferencz, Besse Dávid, Nyitray Ferencz, Csekey Flóris, Holló Sándor, Bolemán Ede, Levatic Gusztáv, Szakmáry Endre, dr. Pólya József, Ehrenfeld Dávid, dr. Frommer Ignác, Veisz Mór, Berdach Dávid,

— A lévai dalárda estélye az ujév első napján fényesen sikerült; az estély színhelyére nagy számban érkezett a helybeli és vidéki intelligencia színe-java s a program megkezdésekor a vendéglő nagyterme már zsufolásig megtelt hallgatókkal. A kütüzött énekdarabok (nem tudni, mi okból) megváltoztatott sorrendben lettek előadva, de ez nem zárta ki azt, hogy a kellő gondtal betanult s lehetőleg jól dirigált és precizitással előadott dalok jó és pezsdítő hatással legyenek a hallgatók kedélyére. A műsorból kiemelkedő hatást gyakorolt a dalárda karmestere által zenésített dalári nduló, továbbá A halászok ezimű klasszikus duett, ez utóbbinak zenei szépségét azonban homályosan emelték érvényre — váratlanul beállott rekedtségük miatt — az előadók; Palotási bordala és a négy legujabb népdal szintén tetszést és tapsot aratott; legsikerültebb részlet volt a finále-nak hagyott és átérzett műgondtal előadott Öseink emléke ezimű énekdarab Huber K.-tól, e sikerült kompozíciót méltán nevezhetjük a magyar dicsőség és magyar államiság zenésített élő-krónikájának, melynek lelkesítő akkordjait magasztosultan s mintegy önkélelőből érezte fölhangzani a közönség; nem is maradt el a végén a taps és tetszésnyilatkozat, mely a törekvő dalárdát s ennek szorgalmas karmesterét, Richter Ferencz urat jutalmazta meg — elismerés jeléül és buzdításul több hasonló, kellemes órák szerzésére. — Az estélyen a szép számban résztvett közönség között látunk megyénk köztiszteletű főispánját Mailáth Istvánt, Mácsay Lukácsot, Szegner Henrik ezredest, Leidenfrost Lászlót és számtalant, a város és vidék intelligenciájából. Az előadást táncz követte, mely kedélyvel, kintartással folyt viradatig. — A hölgykoszorúból sikerült följegyeznünk: Mailáth Istvánnét, Boronkay Antóniát, Berencsynét, Bisztriczky Gyulánét, Csekey Flórisnét, Czirik Jánosnét, Ehrenfeld Mórét, Farkas Lajosnét, Fischer Andornét, Frommer Ignácznét, Gerhard Oszkárné, Gyenes Józsefnét, Hliva Jánosnét, Hoffmann Ferencznét, Holló Sándornét, Kabina Józsefnét, Klain Ödönnét, Leidenfrost Gyulánét, Levatic Mártonnét,

Tárcza.

Virág Lidi.

— Léva y Sándor-tól. —

Késő éjjel, néma éjjel, a lévai réten —
Ahol jó ni, három mátká-vesztett leány épen;
Az egyike jaj be fényes,
A második czifra, kényes;
Harmadika élő bánat, — oly szomorun lépdes.

Hegyaljai javasasszony javasolta nekik:
„Éjféltájon, — volt kedvesük réjtét járják végig,
Gyöngyharmatos füvet tépni —
S ha kondul az óra:
A letépett fűszálakat kössék egy csomóba;

Otthon aztán a legelső gyöngyharmatos szátra
Csomót kötni, s fejük alá rejtse el a párna; —
S mire a hold ujra telik,
Ujra csillagos lesz:
Dalos madár párja mellé visszazáll a kedves.“

Ott suttognak, tanakodnak „zaidó-rétje“ mellett,
Ragyog a hold, csillag reszket, uszik árnyas föllag:
A ketteje — volt kedvese
Rétjét megtalálta,
Csak a szegény Virág Lidi bolyong egymagába,

Az egyik már készen volna, hazafelé indul:
„Ha visszajő, nem orosztem liljom karjaimbul.“
„Ölelgetem — szól a másik —
Minden áldott éjjel,
Szerelmünket rut irigység nem tépheti széjjel.“

„Virág hol nyil, — Virág Lidi, — ott: szeretőd réjtje!“
Virág Lidi arra fordul, jaj — de mintha félne,
Oly gyöngéden nyul a fűhöz,
Mintha harmat volna.
„Óh, ha egyszer visszajőne gyöngye két karomba!“

Tépi, tépi a fűszálát, már csak egy a hujja,
Virág Lidi fűszálait szívéhez szoritja —
S ráborul a selyem-rétre,
Toronyóra kondul:
„Óh, ha egyszer visszajőne...!“ s sűrű könyve esordul.

1884. január 1.

Mily fonséges a természet, midőn hideg télben, künn a szabad ég alatt esikorog a hó, a jégpályán vigan siklik tova a koresolyázók élénk társasága, a zuzmara kristály-jegecei rakodnak le a fák lombtalan ágaira, s a nap—derült égbolton futva meg pályáját, nem képes legyőzni a tél fagyát, alkonyatkor maga is rózsaszín palástba burkolózik, vigan int bucsuzól a viszontlátásra; — egy pár pillanat, az éj sötéte beáll, kigyulnak az ég azurján a bűvös fényű csillagmécsek, élénken csilingelő szánok siklanak végig a hólepellet borított utcázakon, az est nyugalmit bizonyos érdeklődés zavarja meg.

Menjünk, s a tél daczára keressük föl azon varázs-kertet, hol társadalmunk élő, szép virágait egybe- gyűlve láthatjuk; belépünk a lévai daleylet által az ujév első napján rendezett s táncmulatsággal egybe- kapcsolt dalestély termébe. A kép, mely élénk tárul, egyike a legkedvesebb nyári képeknek. A virágok üdén, tisztán, édesen mosolyognak, s e szép kertben az egész világ dalból áll, mindenki arcza viszasugározza a derűt, mely az egésznek képéről feléje ragyog. A belépő alig ocsudik föl az első igézet néma gyönyöreiből, már- is megzendül a kert dalnokainak éneke, — szabatosan, műértő vezetés mellett adva elő szép duettet, kedvelt népdalokat és zárlatul klasszikus zongora-kiséret mel- lett egy műdarabot, mely pezsgésbe hozza a vért és lelkesít.

Élénk sürgés támad a virágos kertben, — össze- bajolnak a rózsák és édesen susognak, eszményi regék visszhangja ébred föl a kebelben ifjuság- és szerelem- ről; — megbomlik a rend, melyben az első belépéskor láttuk a kert virágait, — de csak azért, hogy a lelke- sitő zene mellett tánczó párokká alakulva üdvözöljék egymást és végig lejtessenek a fényes tereben.

Tegyünk sétat e szép kertben akkor, midőn az első négyest befejező tüzes esárdás után grupponként szemlélhetjük a bájos virágokat. A frissitöket magában foglaló helyiség bejáratától balra találjuk a rózsákat édesen susogva: „szépség, ifjuság és szerelem nem hal- nak meg soha; ifju vagy, szeress, — s ha szeretsz, hal- hatatlan vagy!“ e rózsák mind a kert királynéjának ud- varát képezik. Jobbra a gránátvirágok koronái fényle- nok; „égünk — mondják a virágok, — az élet édes melege adja arczainknak a ragyogó pirt, — ne félj a hervadástól, mig lebogni tudsz!“ Tovább szép nefelejtse- ket találunk. „Színünk a szende kék, — mondják ők — az állhatatosság színe; légy állhatatos — és boldog leszesz; szeress szeliden és mélyen; a szenvedély oly zivatar, mely gyorsan jön, kitombolja magát s eltűnik, — a tiszta érzés megmarad, s versenyez az idők fo- lýásával!“

Majd eltűnnek a virágok, s bemenetünk átellené- ben a kert lombosabb, árnyasabb része következik. Egy épen teljes virágzásban álló hárs, — melynek dus lombjain sajátos zománcz tükröződik vissza, — ké- pezi itt a központot. Körüle csoportosultak az életerős fák s a sokat ígéro cserjék.

Örömmel pihentem meg kissé a hárs ár- nyában, hogy a virágok szemlélete közben elfogó kápr- rázatból ismét magamhoz térjek. A látott képek gyors egymásutánban, ragyogva rohannak el szemem előtt; egyik jelenet a másikat váltja föl, mind kedves, szép perczek emléke ez. — Pár pillanat alatt ujra végig élem azokat, s folytatom sétatam a tovább diszló virá-

Lakner Lászlónét, Levatic Gusztávnét, Medveczky Sándornét, Marschall Károlynét, Missik Jánosnét, Nemecsek Gyulánét Pólya Józsefnét, Pomothy Gábornét, Pazár Károlynét, Pongrácz Károlynét, Szabó Lajosnét, Szilágyi Endrénét, Tóth Zsigmondnét, Várady Kornél-nét, Veisz Mórénét. Ott voltak továbbá: Berencsy k. a., Bakó Ilka, Farkas Elza, Fischer Irén, Józsefesek Irén, Kabina Modeszta, Kutassy nővérek, Leidenfrost Paula, Levatic Irma, Leyrer Stefánia és Izabella, Lukács Erzsébet, Lovas Jolán, Mailáth Birike, Medveczky Jetti, Marschall Irma, Mácsay Anna, Missik Ilona, Merl nővérek, Pazár Etelka, Pongrácz Janka, Pólya Irén, Pomothy Ilona, Szabó Irén, Szeidl Mari, Schön Janka, Sembery Erzsike, Veisz Hermin stb.

— A Budapesti 1848-49-iki honvéd-egylet gróf Hunyady Lászlót a lévai ker. országgyűlési képviselőjévé a haza és a szenvedő emberiség jólétének előmozdítása körül áldozatkészséggel párosult ernyedetlen fáradozásai elismerésül: tiszteletbeli tagjai sorába fölvetve s az erről szóló, művészileg kiállított díszokmányt és a tiszteletbeli tagok névsorát előtűntető, díszes keretben foglalt ívet folyó évi január 1-én 11—12 óraközött nyújtották át a grófnak, ki a küldetés vezetőjeként beszédével meleg szavakban köszönt meg a kitüntetés s ünnepélyesen kijelentette, hogy: ott, ahol a haza és a szenvedő emberiség javára valamit tehet és tenni kell, mindig jelen és készen lesz, s így a jelen ünnepélyes alkalommal is a honvéd-egylet szégyen tagjairésére 100 frtot adományozott. — Boóc elnök.

— Hymen. Pólya Andor, solymosi ifjú föld-birtokos jegyet váltott Farkas Erzsike kisasszonnyal, Farkas Lajos hontmegyei földbirtokos és kataszteri hivatalnok bájos és szelleműs leányával. — Tartós és zavartalan boldogság kísérje a fiatal szivek e szép frigyét!

— A lévai kaszinó f. hó 23-án tartá az ez évi közülsét, melyen az évi jelentésben az igazgatóság értesítette a közülsét, miszerint a kaszinó 1859. évi nov. 20-án alakulván meg, a jövő 1884. évben tölti be főállásának 25-ik évét. Az igazgatóság szives figyelmébe ajánlván a közülsének e körülményt, indítványozza, hogy az egylet 25-éves főállását ünnepelje meg; ezen indítvány örömmel és egyhangulag elfogadott, a tartandó ünnepély módozatait a választmány fogja megállapítani. — A jelentés szerint az egyletnek ez évben 107 rendes tagja volt, s az 1883. évben a kaszinó 20 magyar és 3 német napi- és hetilapot, — továbbá 3 folyóiratot járatott. — A pénztári állapot következő: az ez évi bevétel: 1793 frt 82 kr, a kiadás: 1205 frt 80 kr; pénztári maradvány: 588 frt 2 kr. — A könyvtári számadások alapján a könyvtár bevétele: 203 frt 11 kr, kiadása: 194 frt 69 kr, maradvány: 8 frt 42 kr. — Szereztetett a könyvtárba 64 —, többnyire eredeti magyar mű, kötetelt 125 könyv. — A jövő évi költségvetésbe a lévai gimnázium alapítókének gyarapítására 100 frtot, Arany János szobrára 50 frtot, könyvtárára 100 frtot vett föl a közülsé. Továbbá a szt.-benedeki Magyar-tót-testvériség-egyesületnek 25 frtot szavazott meg. Az estély-rendező bizottság ajánlata folytán a közülsé szives készséggel elhatározta az estélyek folytatolagos rendezését; megbizta a választmányt egy új rendező-bizottság kiküldésével s egyuttal elfogadta a rendező-bizottság azon javaslatát, hogy a jövő évben az első estély januárhó 17-én tartassék. — Ezután a tisztújítás ejtetett meg a következő eredménnyel: elnökké lett dr. Brach Ferencz, igazgató — Gyenes József, aligazgató — Tóth Zsigmond, pénztárnok — Babusik István, ügyész — Csekey Vilmos, gondnok — Svarba József, jegyző és könyvtárnok — Jaross Ferencz. — Választmányi tagok: Belesák László,

gok sorában; mindjárt a közelben egy szép ibolya virul, még alig nyílt kelyhén tisztán olvasható: „a szeretet maga az élet, lelke most lebeg ama vonal fölött, mely a valóságot elkülöníti a képzelettől, s a képzeletnek él.“ Tovább élénk színvegyületű s mosolygó flórák díszlenek, azt susogva: „a sugár a naptól, a virág a tavasztól elválaszthatlan; az emberi kebel szerelem nélkül nem képzelhető; ami a tavaszban a virág, — az a szívben a szerelem.“

De megzendül ismét a varázs-kert zenéje, s elnyomja a virágok édes susogását, ismét az előbbi sürgős támad a teremben, s folyék a mulatság, nyilván a tánczkedv ismét s kitartóan várja meg a kora hajnali órát. De nem azért lobban el a fény, nem azért hangzik el a zene, nem azért térnek haza a kert bájos virágai, hogy — mintegy álomra — gondoljanak vissza a dalestély táncmulatságára, hanem azért, hogy reményt nyujtsanak azon kilátás megvalósulására, hogy a farsangi idény alatt még többiben daczolhatnak a tél hidegével, s az élő virágok társaságában még más alkalommal is kellemes és — ha lehet, — még édesebb emlékü estélyeket tölthessünk e tánczteremben.

Boccaccio.

Egy öngyilkos ravatalánál.

Hát ha az életnek többé nem volt becsé nálad: Azt mért kényszerítéd menni halálba veled?! — Tán nemes- és szebbnek tartád, ha szeretted és a Hátrahagyott rokonok gyásza sírodra borul. — Ó, hol a hű szeretet gyászol, — ha hiányzik az érdem — Nincs és nem lehet ott sirban a béke soha. — Vagy tán hős tett volt, hogy eloltád védtelen élted?, Melynek bíne csak az, hogy te valál az ura. Mély keserűség és bánat fog el, ah, ha az élet Végzettel küzdve, áldozatul esik el. És, szív, lélekerő megrendül s kárhozatot mond, — Ámde nem ítélhet! — Sorznak az ég az ura. Luna,

Bobok György, Czirok János, Csekey Flóris, Holló Sándor, Konkoly Sándor, Levatic Gusztáv, Levatic Márton, Mácsay Lukács, dr. Medveczky Károly, Nemecsek Gyula, Névery Sándor, dr. Pólya József, Richter Ferencz, Svarcz György, Szabady Gyula, Szabó Lajos kép. igazgató és Szabó Lajos lelkész.

— Kitüntetés. Marschalko Gyula, Selmece és Béalánya szab. kir. városok törvhat. bizottsági tagja, tüzoltó-egyleti parancsnok, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany-éremkeresztet nyerte.

— A karácsonyfa-ünnepély a Paulai szt. Vinczéről czimzett nővérek helybeli leánytanodájában szép számu szülő-közönség jelenlétében folyt le. Az ünnepély termének díszben, fényben uszó karácsonyfája körül lefolyt ünnepélyből, kiemelkedő hatással volt az apró növendékek vallásos színelőadása s ebben az a megkapó szép jelenet, amint a jászolban fekvő Jézuskának a pásztrok ötlet imádvá, adják át ajándékaikat. A kitünően összeállított tableaux előtt s után volt vers és szavallat tömérdek, miket a növendékek ajkairól örömmel hallani a jelen volt közönségnek. Az ünnepély befejezését képezte a „krisztkindli“ kiosztása, mely részben csemegéket, részben ruhanevekből állott. — A jó nővérek önzetlen fáradsága iránti hála és a meleg köszönet a nyujtott kegyes adományokért legszebben nyilvánult a ruhadaraboknak örvendő kicsinyek örömkönyveiben. — Jövőre ajánljuk a tisztelt nővérek figyelmébe, hogy a játék-szerkeket és a gyermekeknek szánt csemegéket talán természetben vegyék át az illető szülőktől, hogy így a nyujtott pénzbeli adományok teljesen a szegények fölruházására legyenek fordíthatók.

— A Honti Casinó a f. évben tölti be főállásának 50-ik évét, melynek jubiláris megünnepélése tárgyában népes közülsé tartatott a napokban s elhatároztatott, hogy a jubileum napján dísz-közülsé, dísz-lakoma és tánczestély tartassék. — Az ezen alkalommal tartandó ünnepi szónoklatokra a megye alispánját, Pongrácz Lajost, mint a casinó egyik legrégebbi tagját kérték föl. Kilitásba helyeztetett még a jubileummal kapcsolatban egy „Szondi-émlékünnepély“ rendezése és 1000-frtos alapítvány adományozása hazafias, vagy emberbaráti célra. A közülsélen újból megválasztották a casinó tisztikart, nevezetesen: elnökké Paczola Jánost, alelnökké Schiller Antalt s jegyzővé: Lukács Györgyöt.

— Születési és halálozási statisztikát kívánunk olvasóinknak adni városunk multévi létszámára vonatkozólag. E czélből az általunk fölkerült lelkési hivatalok följegyzései szerint a mult évben született férfigyermekek száma: ev. 8, ref. 16, izr. 22; össz. 46; leány gyermek született: ev. 6, ref. 21, izr. 24; össz. 51; ugyancsak a mulévben elhalt a férfiak közül: ev. 2, ref. 14, izr. 6 — össz. 22; elhalt nők száma: ev. 2, ref. 14, izr. 5 — össz. 21. Született tehát férfi és nő: 97; elhalt férfi és nő: 43, s így a szaporodás száma 54 volna; azonban sajnálattal kell bevallanunk, hogy a r. kath. plebániától e tárgyban oly bizonytalan adatokat nyertünk, hogy azokból a kath. hivataltól származó és halálozási száma a főntebbi beosztással ki nem volt mutatható, s így csak annyit tudhatunk meg, hogy született össz. 179 és meghalt 116. — Ezen statisztikai adatok nyomán kitünik, hogy városunkban szül. 276 lélek és megh. 159. A szaporodás tehát 117.

— Hajtódadászat tartatott a mult év két utolsó napján a lévai uradalomban. A vadászaton a megye főispánján kívül számosan vettek részt Hontmegyéből, Selmecebányáról és Léváról. Az eredmény teljesen elégitő: csak a két napon esett összesen 350 nyul. A házi gazda, Leidenfrost László vendégszerető házában kedélyes estélyek zárták be a vadászatot.

— Az emberbaráti szeretet egyik nemes cselekvényét jött szerkesztőségünk előtt kinyilvánítani Szencs József helybeli szabómester neje, kinek férje egy tüzeset alkalmával szerzett meghülés folytán már 18 hónap óta gyógyíthatlan betegségben szenved; a vagyonnélküli és keresetképtelen ember nyomorának enyhítésére a helybeli közönségből számos emberbarát sietett adományával közreműködni, mely adományok (38 frt 5 kr) eredményéből Szemeredy Lajos — mint adomány-gyűjtő — a mult hó 29-én a szerencsétlen családnak 27 frt 35 krt készpénzben és egy zsák lisztet 85 kilo súlyban és 10 frt 70 kr értékben adott át. Ezen nemes adományokért a szerencsétlen férj neje szerkesztőségünk által fejezi ki forró és hálás köszönetét ugy az igen tisztelt adakozóknak, valamint szives fáradozásáért az adomány-gyűjtő Szemeredy urnak is. — (Hasonló esetekben az összes gyűjtés eredményén kívül a gyűjtések még részletes kimutatása is kívánatos; ezt kívánja a gyűjtőnek saját érdeke és azon méltányosság, hogy az adakozók nevei is nyilvánosságra jussanak! — Szerk.)

— A hírlapolvasás Nyitramegyében. Nem lesz érdektelen tudni, hogy a szomszédunkban a mult évben Nyitravárosa 283 példányban járat magyar lapokat, 157 németet és 7 tót lapot. Utána Privigyé olvas legtöbb magyar lapot: 91 példányban, 34 németet, 20 tót. Pöstyén 89 magyar és 73 német lapot. Érsekújvár 71 magyar és 26 német lapot. A megyében nincs olyan község, melyben német lapot ne járatnának, és csak 19 oly község van, melybe tót lap nem jár. Több német, mint magyar lap jár 26 községbe; több tót lapot olvasnak, mint magyart 12 községben; és több magyar lapot, mint mást olvasnak 59 községben.

— Rövid hírek. — Időjárás: a jövő hétre részben ködös, részben változó fölhözetű, fagyos időt várhatni. — Privigyé m.-város, diszpolgárává választotta Pitrof Istvánt, a besztercebányai szeminárium hittanárát, ki Privigyé városának 6000 frtot ajándékozott egy, az apácák vezetése alatt Privigyén állítandó kisedővő inté-

zetre. — Grófi méltóságra emelte a király Tisza Lajost, Szeged város rekonstrukciója körül kifejtett kir. biztosi működésének érdemeiért. — A főrendiház az új reform szerint, mint hírlik, született és kinevezett tagokból fog állni, a kinevezettek csak egy-harmadát tehetik az összes tagoknak, a született tagok jelenlegi létszámából, mindazok megmaradnak, kik legalább 3000 frt. adót fizetnek; kimaradnak a czimz. püspökök és főispánok. A prot. főegyh. méltóságok is tagjai lesznek a felsőházak, de számuk még nincs megállapítva. — Az újévvel Németországban 134 új lap indult meg, és megszünt 53 lap. — Az oszlányi póstahivatalt a pénzügyminiszter legközelebb a váltók fölülbélyegzésével bizta meg. — Január végéig a nap egy egész órával fog meghosszabbodni. — Az új esendőrség létszáma az egész országban a következő: 4270 gyalogos, 719 lovas esendőrség és 105 tiszt; holott régi törvhat. esendőrségben csak 198 esendőrtiss, 928 lovas és 1775 gyalog pandur volt. — Az orsz. kiállításra már eddig is oly nagy a jelentkezések száma, hogy pl. az 5000 négyz.-méter terjedeleme számított gépesarnokot most már 12,000 négyz.-méternyinél nagyobbra kell építeni. Ugyancsak — mint hírlik — a kiállításra a bejelentések ideje f. évi márczushó végéig meg fog hosszabbítani.

Apróság. Nincs rá szükség. Egy őrnagy kartácslovés által sebesül meg; a vasdarab koponyafödélét szakítja föl. A sebzést kiemeli az agyvelőt, hogy azt a portól piszoktól megtisztítsa. Ez alatt egy futár az őrnagyot elszoítja. Ez fölugrik a lóra és ellovagol. A sebzés utána iramodik, de már csak akkor találja, a midőn a vitéz katoná önelégületen visszatérőfélben van. „De az Isten szerelméért! Agyvelejét nálam felejtette!“ — „Csak tartsa meg! most már nincs reá szükségem, épen most neveztek ki tábornoknak!“

L E V E L E Z É S.

V.-Ladány, 1883. decz. 14.*)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Beeses lapja (1883. évi) 49. számában „A holt nincsen szükség a tulvilágra“ czimű közleményre vonatkozólag, a dolognak tisztázása tekintetéből, kötelességemnek ismerem ez ügyben szólni.

Igaznak vallo, hogy a községi előljáróság, — minden sántító fogalmat elkerülve — a holtak iránt tartozó kegyeletes érzésének, de meg kötelezettségének is adott kifejezést akkor, amidőn az elhunyt héber nőnek adott temető-helyet. Ezzel megmutatta keresztény érzületét; meg azt is, hogy — az aljas fogalommal fölilemelkedve: — jézusi szellemben tudta gyakorolni a szeretet nagy parancsolatját, anélkül bár, hogy bölcsessége serpenyője legkevésbé is lebillentve lett volna a nemtelen ténykedés által, mert szerentem ez az eljárás nemes eljárás volt.

Tudva azt, hogy az eddigi héber temető — benn, az ev. ref. temető mellett volt s van, de az a kis domb, mely bekerítetlenül a tyrannizmusnak martalékává lett, ugy annyira, hogy ott a pietásos érzületnek semmi nyoma sem nyilatkozott, s mert a halottakat eltemetni okvetlenül kell: a községi előljáróság, az ev. ref. temető közvetlen szomszédosságában, — mert máshol nem volt hely, — mint eddig is volt, a szolgabiroóság legkisebb szigorát sem érezve: az emberi érzés magasabb szellemében nyitotta meg azt a kis tért, mit eddig senkisé nem használt, azzal a meghagyással, hogy azt az illető héber felek gondozzák. S ha megtörténik az, hogy az a kis darab hely esinosan belesz kerítve, annak örülni fogok, mert ott rendet látok, s hogy pedig a keresztény és héber együtt alusszák örök álmaikat: ebben megnyugszom, tudván azt, hogy azok is Isten gyermekei, azokra is az visel gondot.

Bárcsak az történnék meg minden helyütt, mi történt nálunk! Akkor aztán a polgári házasság fölött nem kellene oly borzasztó sok pro- és contra-beszédek hallanunk: lenne egy akol és egy pásztor hamarabb!

Sziveskedjék azonban e keresztényi szellemben irt beszédemből megjegyezni azt, hogy mindenkor tudni fogom ellenszulozni a héberek tulkapasait, ha erre alkalom adatik, — valamint másét is!

Végül kijelentem azt, hogy arról, mit tettünk, magam lelke és embertársaim bármelyike előtt s különösen istenem előtt bátran számot adok.

Még egy komoly szót: Mit mondana az érdemes levelező, ha azt kívánnám neki, hogy: ha meghal, hullája a temető árkába, vagy ehhez hasonló helyre temetessék el?! Vegyük föl, hogy a hébernél talán még héberebb is?*)

Tisztelője
Kovács István,
V.-Ladány község bírája.

Közönség köréből.

Nyilvános köszönet.

I.

A lévai irgalmas-nővérek vezetése alatt levő kisedővő-intézet karácsonyfa-ünnepély költségeinek fedezéséhez adakozott: Méltóságos Majláth Istvánné Urnő 5 frt. A lévai jótékonyegylet által kibocsajtott iven: Szakmáry Antónia 1 frt, Agárdi János 1 frt, Lakner Antal 5 frt, Lakner Teréz 1 frt. A kegyesrendi házból: N. N. 50 kr., T. Gy. 50 kr., N. N. 1 frt, Szabady Gyula 1 frt, Csekey Vilmosné 1 frt, Leidenfrost Mari 1 frt, Mácsay Lukácsné 1 frt, összesen 20 frt. — A B a r s szerkesztősége utján bejött 14 frt. 75 kr. — További egyes adakozóktól 34 frt 25 krt. kaptunk.

*) Mult számunkból térszűke miatt kellett mára halasztanunk e levelet. — Szerk.

**) Az apprehenzió helyett jobban tette volna az előljáróság, ha hibáját helyrehozta. Tudósítónknak mindenben igaza van. A ref. temető, mely szintén benn van a községben, régi; az új temető pedig már kint van, oda kellett volna tenni a héber temetőt is. Helyes a keresztényi szeretet a holtak iránt, de szükséges egy kis figyelem az élők iránt is. A törvény pedig mindenkéül áll. — Szerk.

Vietorisné nagysága 6 dr. kendőt ajándékozott. A begyűlt összegben vásárolt ajándékokból kapott 90 fu és 120 leánya, továbbá 10 leánya egy-egy meleg ruhát és harisnyát.

Midőn ez alkalommal a m. t. adakozóknak összesen és egyenként intézetünk kisdedei nevében a legőszintébb hálaikat nyilvánítjuk; egyúttal köszönetünket fejezzük ki a kedves szülők és tisztelt gyermekbarátoknak szerény ünnepélyünkön szives megjelenésükért.

Léva, decz. 28-án 1883.

Irgalmas-nővérek.

II.

A lévai nőgyelet mély köszönetet mond Mailáth Istvánné öméltségének, ki az árvaház növendékeinek karácsonyi örömeik szerzésére 5 frot volt kegyes ajándékozni.

Az árvaház növendékeinek karácsonyfáját szeretetteljes buzgalommal rendezték és állították föl: Levatic Aranka és Irénke kisasszonyok. A karácsonyfák költségeihez adakoztak még a következők: Fülöp Emília 20 kr., Klabaláné 16 kr., Szlivka Józsefné 10 kr., Bolemanné 20 kr., N. N. 20 kr., N. N. 20 kr., Lovas Istvánné 40 kr., Kolibal Mária 25 kr., N. N. 20 kr., Misikné 20 kr., Zilahy Jónásné 20 kr. és többféle kalács. Dóka Károlyné 20 kr., Daitsch Mária 10 kr., Zilahy Eszti 20 kr., Szoha Mária 10 kr., ifj. és ör. Sümegh 20 drb. mézeskalács, Amstetter Antalné 10 kr., Regner József 10 kr., Bay Terézia 20 kr., s ezeken kívül még számos urnő részéről történtek e czélra kegyes adakozások.

Ezen adományok nyilvános megköszönése mellett nyugtatványozzuk még az árvaház javára a következő urhölgyek által tett adományokat: özv. Janson Árminné bab, 1 zsák burgundi répa és 1 zsák burgonya, továbbá Jaross Birike 1 frt.

Léva, 1883. decz. 17.

A lévai nőgyelet választmánya.

Irodalom és művészet.

Magyarország függetlenségi harca 1848-49-ben (írta G e l i e h Richard tábornok) című tört. munkából megjelent a 8-ik füzet, melyben az akkori honvédszázaljak föllállítását a függetlenségi harc katonai intézkedései, az idegen légiók vannak híven esetelve. A szakavatott tollal írt jeles történeti műből, havonként 2 füzet jelenik meg. Előfizetheti: Aigner Lajos kiadónál, Budapest; negyedévre (6 füzetre) 2 frt 40 kr., félévre (12 füzetre) 4 frt 80 kr.

Beküldetett: „A Vesta szűz“ című vallásos regény a kereszténység első századából, írta K e r e s k é n y i Gyula, érdi plebánus, 12 év. E regény, mint ezime is mutatja, a kereszténység első századából meríti tárgyát. Elénk állítja a híres római császárokat s az akkori római társadalmat egész romlottságában, itt látjuk megjelenni az első keresztényeket. Ők az akkori társadalomnak kivetettjei, kiket gúnyosan nazarénusoknak neveztek, ők döntöttek meg a római császárok trónját, ők alakították át a világot, az ő kiöntött vérukból fejlődött ki az egész művelt világot körülölelő hatalom a kereszténység. E szép témát tárgyalja az előtűnk fekvő esinos füzet, mely vonzó iránya s kellemes előadásánál fogva ép oly gyönyörködtető, mint tanulságos olvasmányt képez, s mint ilyen az olvasó-közönség szives figyelmébe ajánljuk.—Megrendelhető a K a t h o l i k u s C s a l á d kiadóhivatalánál Budapesten, dohány-utca 10. sz. Ára, bérmentve elküldve 60 kr.

Magyar Ifjuság cím alatt a jelen év elejétől új ifjúsági lap jelenik meg, mely a legjelesebb ifjúsági olvasmányoknak

derült, változatos, szórakoztató, tanulságos tartalmával képzőleg, oktatólag, nevelítőleg kíván hatni ifju olvasóira. A Magyar Ifjuság munkatársait hazai irodalmunk legjelesebbjeiből választotta. — Győri Vilmos és Mikszáth Kálmán mint főmunkatársak lesznek e lap szerkesztésében. Jókai Mór hosszabb elbeszélést, Csiky Gergely a lekitűnőbb magyar színműről történelmi verses színművet ír a „Magyar Ifjuság“ számára. Szép képek kísérik a mindenkor érdekes és jeles szöveget. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egész évre 6 frt. Mutatványismét kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal (Révai Testvérek könyvkiadóhivatala Budapest IV. Váci-utca 11. sz.), hova az előfizetések is beküldendők.

A 12 rőpirat című antiszemita pártközlöny decz. 15-iki száma a következő tartalommal jelent meg: A párisi antiszem. kongresszus. Jehior! (XII.) A talnud elvei a gyakorlatban. A zsidó-keresztény házassági t.javaslat bukása a főrendiházban. Pénzügyi zeteink s nagy iparvállalataink elzsidósodása. Az első választási győzelem. — Előfizetések, egész évre 3 frt, Istóczy Győző szerk. kiadóhoz, Budapest, gyöngygyutka-utca 8 sz. küldendők.

Szerkesztői üzenet.

P á l m a y I l k á n a k. Budapest. Szives volt a Bars-ról is megemlékezni. Köszönjük. Viszonzásul olvastuk a költeményeket. Udvariasak leszünk s nem szólunk róluk. De, hogy ön is elérje ezéjét, néhány sort bemutatunk olvasóinknak a jobbaktól és a gyöngébbektől:

Megcsalt . . .
 Megcsalta a liliumot,
 Megcsalta egy lepke,
 A szép virág egyre hervadt,
 Míg elhagyta lelke.

Nem panaszkodt, nem zokogta
 Senkinek sem vesztét,
 Holdvilágos néma éjben
 Kilehelte lelkét . . .

Ha nem volna szív . . .
 Ha keblünkben nem volna szív
 És a szívben érzelem:
 Nem is volna a világon
 Annyi fájó kebel sem.

Hogyha talán nem volna szív
 És nem volna fényes szem:
 Bánatunkban tört keblekkel
 Nem telnék a sirkert sem.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

I. szám. **H I R D E T É S E K.** Január 6, 1884.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbiróság 3155. számú végzése Schvarcz Adolf végrehajtató javára **Steiner Bernát** ellen **680** frt. tőke s perköltség erejéig elrendelt kiel. végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt **1055** frtra becsült: **szoba-butor, pincze-berendezés, borok, takarmány, gazdasági eszközök, lovak, s bérletből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.**

Mely árverésnek 3258. sz. kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis **Bajkán**, alperes lakásán leendő eszközzésére 1884. évi január hó 16. napjának délelőtti 10 órája batáridőül kitűzetik, s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az árverésen az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi, vagy tulajdoni igényt vélnek érvényesíteni, igényeiket alulirothoz, az árverés megkezdéseig adják be, mert különben csak a vételár hátralékára fognak utasíttatni.

Az elárverezendő ingatlanok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megalapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Léván, 1884. évi január hó 2-án.

Hartyánszky Béla,
 kir. végrehajtó.

Berlin. 3 7-7 **Hoff János** **SZ.-PÉTERVÁR.**
 cs. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa, Bécsben.

Hoff János
maláta-kivonat egészségi söré.

Általános elgyengülés, mell- és gyomor-bántalmak, sorvadás, vérszegénység és az altesti szerveknek nem szabályszerű működése ellen. Legjobbnak bizonyult erősítőszert minden betegségből ádülők számára. Ára üvegenként 56 kr.

Hoff János
maláta-kivonat mell-bonbonjai.

Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás ellen föllímulhatlan. Számos utánzások ellenében kérietik a valódi maláta-kivonat-bonbonok esomagolására és védjegyre (a föltaláló arcképe) figyelemmel lenni. Kék esomagokban ára: 60, 30, 15 és 10 kr.

Ki komolyan keres segélyt, annak részére megvan az. Hol már mi sem segített, ott az első és csakis egyedül valódi s 59-szer kitűntetett

Hoff János-féle maláta
 gyógytápszer százezreknél, kikről már lemondottak, segélyt és gyógyulást idézett elő és a szenvedőknek visszaadta az életet és egészséget.

A fölgyógyultaknak önkéntes nyilatkozatai:
 A valódi maláta-készítmények föltalálójához és egyedüli készítőjéhez,

Hoff János urhoz,
 cs. kir. udvari szállító, cs. kir. tanácsos és majdnem minden európai uralkodó udvari szállítóhoz Bécsben, Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. — Irod. és gyári raktár: Bräunerstrasse 8.

Gyógytudósítás.
 Antwerpen, 1883. szept. 12.

Mélyen tisztelt uram! Idemellékelve küldök 10 frankot, kérem sziveskedjék azért nekem tömörített maláta-kivonatot küldeni, a HOFF János féle maláta-kivonat egészségi sört már 6 év óta iszom és rendszeren Amsterdamból szerzem. Szavakkal nem írhatom le ön előtt, mily áldásos hatása volt az ön gyártmányainak családomban. Én és fiam gyomorbajban szenvedtünk és mísem tudtunk étvágygyal emi és nem aludhattunk. Leányom ideges és sápkóros volt. Az ön élet- és egészség balzsama, — így nevezzük maláta kivonatot, — minket ismét helyrehozott. Mily helyesen és elismerésseljesen mondá Hohenzollern Antal herceg ő kir. fensége az arany érdemjegy kiadásánál, kitűnő iratában: „Senkire sem illik jobban a körirat: Bene merenti,—mint önre“.—Öfelsége Dánia királya is azt mondta: hogy ő maga is tapasztalta a HOFF János-féle maláta-kivonat gyógyerejét úgy önmagán, mint magas családján. Én olvastam az ön kitűntetéseit és én, valamint családom még igen hosszú életet kívánunk önnek az emberiség jólétére. Van szerencsém magamat ajánlani, kiváló tisztelettel maradván Önnek mindig hálás lekötötelettelje, Westphal, szolg. kívüli őrnagy, jelenleg itt Bécsben.

Utánzás elleni intelem: Az ugynevezett HOFF-féle maláta-kivonat, melyen a föltaláló HOFF János arcképe hiányzik. (míutan az összes HOFF János-féle maláta-kivonatoknak ezen védjeggyel kell ellátva lenniök) visszautasítandó, mert az utánzott és nem valódi

Bécsi hivatalos gyógytudósítás.
 A HOFF János-féle maláta-kivonat egészségi sör és a maláta-csokoládé, melyek a helybeli helyorségi kórházban alkalmazásba hoztattak, a gyógytár jó gyámolító szereinek bizonyultak, névszerűen a krónikus mellbetegeknek, a maláta-kivonat kedves és kívánat lón; épúgy a maláta egészségi csokoládé az üdülőknél és gyöngült emésztő erővel bíróknál, nehézetek után enyhítő és igen kedves gyógytápszerre vált.

Bécs, 1878. december 12-én, Dr. Löeffl fötörzsorvos. Dr. Porias, törzsorvos.

Árai a valódi HOFF János-féle maláta-kivonat egészségi sörének: 13 üveg 6 frt 6 kr, 28 üveg 12 frt 68 kr, 58 üveg 25 frt 48 kr. 13 üvegtől kezdve bérmentes küldés a házhoz. Bécsből kiküldésnél: 13 üveg 7 frt 26 kr, 28 üveg 14 frt 60 kr, 58 üveg 29 frt 10 kr. — Félkilo maláta-csokoládé I. 2 frt 40 kr, II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt, (Nagyobb mennyiségnél lerovat számítatik.) Tömörített maláta-kivonat 1 üveg 1 frt 12 kr, fél üveg 70 kr. — Maláta-bonbon 1 doboz 60 kr, (fél- és negyed dobozban is) 2 trton alul mi sem küldetik. Az első és egyedül valódi HOFF János-féle nyáloldó maláta mellbonbonok kék papírban vannak. Főraktár: M e d v e c z k y Sándor gyógyszerésznél **Leván**, K o v á c s József gyógyszer. Nyitrán és V a n k o v i t s Lajosnál **Selmeczen.**

Előfizetési fölhívás

az

„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY“

X. év folyamára.

Egyedüli s legrégebb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb **közlönye** az összes magyarországi és a honi **vállalkozókat** érdeklő ausztriai, horvátországi, bosznai s külföldi **árlejtéseknek**, a melyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vételre, bérletekre stb. vonatkoznak s **hivatalos** és magán, de mindig első forrásokból merítettek.

Kizárólagos közlönye az összes **hivatalos árlejtési kiírásoknak**, amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltenek s melyek mellett ezenfölül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden **számattevő** műszaki irodában, gyárban, ipartelegen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre	6.— frt.
Félévre	3.— „
Negyedévre	2.— „

Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

„Árlejtési Közlöny“
 kiadóhivatalába, Budapesten, Bálvány-utca 3.

2. 12-3

Páris. London. Budapest. Grác. Hamburg. M.-Frankfurt. New-York.

Nyomatott Dukesz Lipótnál, Léván.